

Bryssel 11.10.2019
COM(2019) 460 final

2019/0219 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisellä laaja-alaisella talous- ja kauppasopimuksella (CETA) perustetussa palveluita ja sijoituksia käsittelevässä komiteassa unionin puolesta otettavasta kannasta riitaosapuolten käyttöön sijoitusriidoissa tarkoitettujen sovittelusääntöjen hyväksymiseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisellä laaja-alaisella talous- ja kauppasopimuksella (CETA) perustetussa palveluita ja sijoituksia käsittelevässä komiteassa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä antaa päätös sovittelusäännöistä riitaosapuolten käyttöön sijoitusriidoissa.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välinen laaja-alainen talous- ja kauppasopimus (CETA)

Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen, jäljempänä 'sopimus', tarkoituksena on vapauttaa ja helpottaa kauppaa ja sijoituksia sekä tukea Euroopan unionin ja Kanadan, jäljempänä 'osapuolet', tiiviitä taloussuhteita. Sopimus allekirjoitettiin 30. lokakuuta 2016, ja sitä on sovellettu väliaikaisesti 21. syyskuuta 2017 alkaen.

2.2. Palveluita ja sijoituksia käsittelevä komitea

Palveluita ja sijoituksia käsittelevä komitea, joka käsittelee muun muassa rajat ylittäviä sijoituksia, on perustettu sopimuksen 26.2 artiklan 1 kohdan b alakohdalla. Sopimuksen 8.44 artiklan 1 kohdan mukaan palveluita ja sijoituksia käsittelevä komitea tarjoaa osapuolille foorumin, jolla voidaan järjestää kuulemisia sopimuksen kahdeksanteen lukuun (Sijoitukset) liittyvissä kysymyksissä, kuten vaikeuksissa, joita saattaa ilmetä sopimuksen kahdeksannen luvun (Sijoitukset) täytäntöönpanossa ja mahdollisissa parannuksissa sopimuksen kahdeksanteen lukuun (Sijoitukset), erityisesti muilla kansainvälisillä foorumeilla saatujen kokemusten ja kehityksen ja osapuolten muiden sopimusten valossa.

Sopimuksen 26.2 artiklan 4 kohdan mukaisesti palveluita ja sijoituksia käsittelevä komitea kokoontuu kerran vuodessa, jollei sopimuksessa toisin määrätä tai jolleivät puheenjohtajat yhdessä toisin päättä. Lisäkokouksia voidaan pitää osapuolen tai CETA-sekakomitean pyynnöstä. Palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean puheenjohtajina toimivat osapuolten edustajat. Se vahvistaa kokousaikataulunsa ja asialistansa yhteisellä suostumuksella. Se voi vahvistaa oman työjärjestyksensä ja muuttaa sitä tarpeelliseksi katsoessaan. Se voi ehdottaa päätösluonnoksia CETA-sekakomitean hyväksyttäviksi tai tehdä itse päätöksiä, kun sopimuksessa niin määrätään.

CETA-sekakomitean ja erikoistuneiden komiteoiden, palveluita ja sijoituksia käsittelevä komitea mukaan luettuna, työjärjestyksen¹ 10 artiklan 2 kohdan mukaan palveluita ja sijoituksia käsittelevä komitea voi kokousten välisenä aikana tehdä päätöksiä ja antaa suosituksia kirjallista menettelyä noudattaen, jos sopimuksen osapuolet yhteisellä suostumuksellaan niin päättävät. Tätä varten puheenjohtajien on 7 artiklan mukaisesti toimitettava ehdotusteksti kirjallisesti palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean jäsenille ja annettava jäsenille määräaika, johon mennessä heidän on ilmoitettava kaikki siihen liittyvät huolenaiheet tai siihen haluamansa muutokset. Hyväksytyt ehdotukset ilmoitetaan 7 artiklan

¹ CETA-sekakomitean päätös 001/2018, annettu 26 päivänä syyskuuta 2018, CETA-sekakomitean ja erikoistuneiden komiteoiden työjärjestyksen hyväksymisestä (EUVL L 190, 27.7.2018, s. 13), saatavilla kauppapolitiikan pääosaston verkkosivustolla osoitteessa http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/february/tradoc_157677.pdf.

mukaisesti, kun määräaika on kulunut umpeen, ja kirjataan seuraavan kokouksen pöytäkirjaan.

2.3. Suunniteltu palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean säädös

Palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean on määrä hyväksyä päätös sovittelusäännöistä riitaosapuolten käyttöön sijoitusriidoissa, jäljempänä 'suunniteltu säädös'.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on panna sopimus täytäntöön perustamalla sovittelujärjestelmä, jolla helpotetaan yhteisen sovintoratkaisun löytämistä riitaosapuolten välillä sijoitusriidassa soveltamalla kattavaa ja nopeaa menettelyä sovittelijan avustuksella.

Suunnitellusta säädöksestä tulee osapuolia sitova.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Kuten sopimusta koskevan yhteisen tulkitsevan välineen 6 kohdan f alakohdassa määrätään, Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot sekä Kanada ovat sopineet jatkavansa välittömästi investointeja koskevaan riidanratkaisuun liittyvien sopimusmääräysten eli niin sanotun investointituomioistuinjärjestelmän täytäntöönpanoa².

Sopimuksen 8.44 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan "[p]alveluita ja sijoituksia käsittelevä komitea voi osapuolten suostumuksella ja täytettyään omat sisäiset vaatimuksensa ja menettelynsä hyväksyä sovittelusääntöjä 8.20 artiklassa tarkoitettujen riitaosapuolten käyttöön".

Suunnitellulla säädöksellä pannaan täytäntöön sopimuksen 8.44 artiklan 3 kohdan c alakohta sisällyttämällä säädökseen yksityiskohtaiset säännöt sovittelumenettelyn aloittamisesta (3 artikla), sovittelijan nimittämisestä (4 artikla), sovittelumenettelystä (5 artikla), yhteisestä sovintoratkaisusta (6 artikla), suhteesta riitojen ratkaisuun (7 artikla) sekä sovittelumenettelyn määräajoista (8 artikla) ja kustannuksista (9 artikla). Suunniteltu säädös tulee voimaan sopimuksen voimaantulopäivänä (10 artikla).

Tämä ehdotus sopii yhteen muiden aloitteiden kanssa, jotka koskevat CETA:n investointituomioistuinjärjestelmän täytäntöönpanoa. Komissio on kesäkuusta 2018 lähtien käsitellyt yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa neuvoston palveluja ja sijoituksia käsittelevässä kauppapoliittisessa komiteassa samoin kuin Kanadan kanssa neljän päätösluonnoksen muodostamaa kokonaisuutta, joka koskee seuraavia kysymyksiä:

- säännöt, joissa vahvistetaan muutoksenhakutuomioistuimen toimintaa koskevat hallinnolliset ja organisatoriset seikat sopimuksen 8.28 artiklan 7 kohdan mukaisesti,
- tuomioistuimen ja muutoksenhakutuomioistuimen jäsenten sekä sovittelijoiden käytäntösäännöt sopimuksen 8.44 artiklan 2 kohdan mukaisesti,
- sovittelusäännöt riitaosapuolten käyttöön sopimuksen 8.44 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti ja
- menettelysäännöt tulkintojen antamiseksi sopimuksen 8.31 artiklan 3 kohdan ja 8.44 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti.

Lisäksi jatketaan investointituomioistuinjärjestelmän täytäntöönpanoon liittyvien muiden toimien käsittelyä. Kuten sopimusta koskevan yhteisen tulkitsevan välineen 6 kohdan f

² Yhteinen tulkitseva väline Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisestä laaja-alaisesta talous- ja kauppasopimuksesta (CETA) (EUVL L 11, 14.1.2017, s. 3).

alakohdassa määrätään, ”[y]hteisenä tavoitteena on saattaa tarkastelu päätökseen CETA:n voimaantuloon mennessä”.

Sen vuoksi on aiheellista vahvistaa palveluita ja sijoituksia käsittelevässä komiteassa unionin puolesta otettava kanta suunniteltuun säädökseen, jotta voidaan varmistaa sopimuksen tehokas täytäntöönpano.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ’säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia’ kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”³.

4.1.2. Soveltaminen tässä asiassa

Palveluita ja sijoituksia käsittelevä komitea on sopimuksella perustettu elin; se on perustettu Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisellä laaja-alaisella talous- ja kauppasopimuksella, jäljempänä ’sopimus’.

Säädös, joka palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on osapuolia sitova kansainvälisen oikeuden nojalla sopimuksen 26.2 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan.

³ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 3 kohta ja 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artiklan 3 kohta ja 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN TODISTUSVOIMAISET KIELET JA JULKAISEMINEN

Koska palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean säädöksellä pannaan sopimus täytäntöön siltä osin kuin on kyse sijoittajien ja valtioiden välisten sijoitusriitojen ratkaisemisesta, on aiheellista antaa se kaikilla sopimuksen todistusvoimaisilla kielillä⁴ ja julkaista se Euroopan unionin virallisessa lehdessä sen jälkeen, kun se on hyväksytty.

⁴ Sopimuksen 30.11 artiklan (Todistusvoimaiset tekstit) mukaan sopimus on laadittu kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja jokainen toisinto on yhtä todistusvoimainen.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisellä laaja-alaisella talous- ja kauppasopimuksella (CETA) perustetussa palveluita ja sijoituksia käsittelevässä komiteassa unionin puolesta otettavasta kannasta riitaosapuolten käyttöön sijoitusriidoissa tarkoitettujen sovittelusääntöjen hyväksymiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 3 kohdan sekä 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston päätöksessä (EU) 2017/37⁵ säädetään Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA), jäljempänä 'sopimus', allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta. Sopimus allekirjoitettiin 30 päivänä lokakuuta 2016.
- (2) Neuvoston päätöksessä (EU) 2017/38⁶ säädetään sopimuksen osien väliaikaisesta soveltamisesta, mukaan lukien palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean perustaminen. Sopimusta on sovellettu väliaikaisesti 21 päivästä syyskuuta 2017.
- (3) Sopimuksen 26.2 artiklan 4 kohdan nojalla palveluita ja sijoituksia käsittelevä komitea voi tehdä itse päätöksiä, kun sopimuksessa niin määrätään.
- (4) Sopimuksen 8.44 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean on määrä hyväksyä päätös sovittelusäännöistä riitaosapuolten käyttöön sijoitusriidoissa.
- (5) Sen vuoksi on aiheellista vahvistaa palveluita ja sijoituksia käsittelevässä komiteassa unionin puolesta otettava kanta tähän päätökseen liitetyn, sovittelusääntöjä koskevan palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean päätösluonnoksen pohjalta, jotta voidaan varmistaa sopimuksen tehokas täytäntöönpano,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Palveluita ja sijoituksia käsittelevässä komiteassa Euroopan unionin puolesta otettava kanta sovittelusääntöjen hyväksymiseen riitaosapuolten käyttöön sijoitusriidoissa perustuu tähän

⁵ Neuvoston päätös (EU) 2017/37, annettu 28 päivänä lokakuuta 2016, Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA) allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta (EUVL L 11, 14.1.2017, s. 1).

⁶ Neuvoston päätös (EU) 2017/38, annettu 28 päivänä lokakuuta 2016, Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA) väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 11, 14.1.2017, s. 1080).

neuvoston päätökseen liitettyyn palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean päätösluonnokseen.

2 artikla

1. Palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean päätös annetaan kaikilla sopimuksen todistusvoimaisilla kielillä.
2. Palveluita ja sijoituksia käsittelevän komitean hyväksymä päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*